

РЕШЕНИЕ

№ 3938

гр. София, 14.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 72 състав,
в публично заседание на 15.03.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Стоева

при участието на секретаря Зорница Димитрова, като разгледа дело номер **10655** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на С. Д. К. срещу мълчалив отказ на министъра на културата по заявление – искане с вх. № 33-00-132/15.05.2019 г. на Министерството на културата.

Първоначално жалбата е подадена до Върховния административен съд, като с определение № 4988 от 26.05.2019 г., постановено по адм. д. № 12423/2019 г. по описа на ВАС, съдът е приел, че спорът не му е подсъден, като е изложил съображения, изведени от разпоредбата на чл. 132, ал. 2 АПК, определяща родовата подсъдност на споровете, подсъдни на ВАС и позовавайки се на правилата за местната подсъдност, регламентирани в чл. 215, ал. 1 ЗУТ, както и обстоятелството, че местонахождението на имота, представляващ обект на идеен инвестиционен проект, се намира в [населено място], е прекратил образуваното пред него производство и е изпратил делото по подсъдност на Административен съд - Русе.

С определение № 19/03.06.2022 г., постановено по адм. д. № 221/2022 г. по описа на Административен съд – Русе, на основание чл. 133, чл. 1 АПК вр. чл. 84, ал. 14 ЗКН съдът е приел, че делото е подсъдно на трети съд - Административен съд София-град, в чийто съдебен район е постоянният адрес на жалбоподателя. С тези мотиви на основание чл. 135, ал. 7 АПК Административен съд – Русе е изпратил делото на ВАС за определяне на местно компетентния административен съд.

С определение № 6157 от 22.06.2022 г. по адм. дело № 5376/2022 г. по описа на

Върховния административен съд, Трето отделение, в производство по реда на чл. 135, ал. 7 във връзка с ал. 4 АПК, образувано по повдигнат спор за подсъдност за определяне на местно компетентния съд, е прието, че компетентен да се произнесе по жалбата, подадена от С. Д. К. срещу мълчалив отказ на министър на културата по заявление – искане вх. № 33-00-132/15.05.2019 г. на Министерство на културата за съгласуване на идеен инвестиционен проект „Архитектурен проект за стълбище към реституирана четириетажна сграда [улица], имот 13, [населено място]“, е Административен съд София – град. Изложени са съображения, че съгласно чл. 84, ал. 14 от Закона за културното наследство (доп. - ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г., предишна ал. 9, изм. - ДВ, бр. 62 от 2019 г., в сила от 06.08.2019 г.), отказът по ал. 13 може да бъде обжалван пред съответния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Посочено е, че Законът за културното наследство се явява специален по отношение на него и предвижда различен ред за определяне на местната подсъдност, като в съответствие с посочените норми във връзка с чл. 133, ал. 1 АПК спорът като първа съдебна инстанция е местно подсъден на административния съд по постоянния адрес или седалището на съответния адресат на акта, в случая Административен съд София-град. По тези съображения делото е изпратено по подсъдност на АССГ.

Следователно, въпросът от кой съд и по кой съдопроизводствен ред следва да се разгледа делото е разрешен в производството по реда на чл. 135, ал. 7 вр. ал. 4 АПК, поради което и неоснователно е наведеното от жалбоподателя възражение в тази връзка.

С жалбата на С. Д. К. се иска отмяната на мълчаливия отказ на министъра на културата по подаденото заявление – искане с вх. № 33-00-132 от 15.05.2019 г. да съгласува заявения му за съгласуване на 15.05.2019г. идеен инвестиционен проект „Архитектурен проект за стълбище към реституирана четириетажна сграда [улица], имот 13, квартал 73, [населено място], част „Архитектурна“. Подробно е изложено становището на жалбоподателя относно приложимия ред за съгласуване.

Ответникът – Министърът на културата, редовно призован, не се явява и не взема становище в настоящото производство.

Административен съд София - град, след като обсъди релевираните с жалбата основания, доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства по чл.235, ал.2 ГПК във вр. чл.144 АПК, приема за установено следното от фактическа страна:

С решение № 73 от 05.04.1995 г., постановено по гр.д. № 3390/1993 г. по описа на Русенския районен съд, влязло в законна сила на 18.07.1995г., е допуснато извършването на съдебна делба между С. Д. К., Н. Б. Ч., И. Б. Л. – С. и държавата на следния недвижим имот – дворно място от 425 кв.м. / по скица от 405 кв.м./ в [населено място], [улица], по плана на [населено място], имот № 13 в кв. 73, заедно с двата етажа над партерния от триетажна масивна сграда, застроена на 170 кв.м., 2/3 от общите части на сградата, мази, тавански помещения, едноетажна масивна постройка и надстройката над нея, при конкретно посочени права за страните.

По делото не е налице спор, че сградата на [улица] - хотел „Сплендид“, кв. 73, пл. № 674 в [населено място], е обявена в ДВ, бр.63 от 1973 г. и притежава статут на архитектурен паметник на културата с категория „ансамблово значение“.

Видно от представеното удостоверение с изх. № 3390/02.10.2017 г. на Русенския районен съд, представен за съгласуване пред НИНКН – С. „Архитектурен проект за

стълбище към реституирана четириетажна сграда на [улица], имот 13, кв. 73, Р., част архитектурна, фаза технически проект“ е изработен след разпореждане на РС – Русе от 10.05.1999г., а именно ищецът да представи одобрен архитектурен проект за изграждане на стълбище в гореописаната сграда. Удостоверено е, че проектът е бил представен на съда от ищеца на 20.01.2000 г., като същият носи подпис и печат на главен архитект на [община] от 22.11.1999 г.

С молба за издаване на виза за проектиране с вх. № ТУС-2215/27.05.1999 г. от С. Д. К. до Началника на управление „Териториално устройство и строителство“, [община], е поискано да бъде издадена виза за проектиране на стълбище от партер между магазините до трети тавански етаж за процесната сграда.

Със заявление с вх. № 9400-2857/12.06.2017г. до директора на НИНКН С. Д. К. е поискал съгласуване на част „ Архитектурна“ на Архитектурен проект за стълбище към реституирана четириетажна сграда в имот 13, кв. 73 по плана на [населено място], с адрес на [улица], [населено място]. Проектът е одобрен от [община] по реда на чл.62 от Закона за териториално и селищно устройство /отм./.

Изпратено е до жалбоподателя уведомление изх. № 9400-2857/09.08.2017г. от директора на НИНКН, в което е посочено, че сградата е обявена с Държавен вестник бр. 63/1973г. като „архитектурен паметник“ с „ансамблово значение“, в границите на групов ПК № 2, и са дадени указания за допълване на документацията. Посочено е, че за произнасяне със становище по реда на Закона за културното наследство /ЗКН/ по изразените от жалбоподателя намерения е необходимо да се внесе документация, която да отговаря на изискванията, изразени в т. 3 на констативната част на становището и Наредба № 4 на МРРБ за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти, Глава 23 / ДВ, бр. 51/2001 г./, като предвид статута на обекта документацията трябва да бъде изготвена от лице, вписано в регистъра на МК по чл. 164 и чл. 165 от ЗКН.

С уведомление с изх. № 9400-3070/14.11.2017 г. на Директора на НИНКН С. К. е уведомен, че за изготвената и одобрена по чл. 62 от ЗТСУ на 22.11.1999 г. от гл. архитект на [община] документация за стълбище няма информация за издаване на строително разрешение. Според уведомлението НИНКН и МК не се явяват компетентни органи във връзка с представените в писмото аргументи по отношение на процедуране на документацията по отменени нормативни актове /ЗТСУ/, както и цитираната разпоредба на §12 от ПР на ЗУТ, свързана със срока за валидност на документацията, която да послужи за издаване на строително разрешение. Посочено е, че представената архивна и одобрена проектна документация за стълбище показва възможността за нейната реконструкция. Според становището на НИНКН редът за допускане и окомплектоване на проектната документация е регламентиран от актуалните ЗКН, ЗУТ и Наредба № 4 на МК и МРРБ за обхвата и съдържанието на документации за извършване на консервационно-реставрационни дейности на недвижими културни ценности, при което остават валидни изискванията за доокомплектоване на документацията в съответствие с изискванията с уведомление за допълване на документация с изх. № 9400-2857/09.08.2017 г. НИНКН.

Представено е и допълнение с вх. № към 9400-2857/2/05.12.2017 г. към заявление с вх. № 9400-2857/12.06.2017 г. до директора на НИНКН, с което жалбоподателят е изложил становището си относно съгласуването на представения в НИНКН проект.

Със следващо уведомление изх. № 94-00-2857/15.02.2018г. директорът на НИНКН е уведомил К., че по отношение на съгласувателната процедура по реда на ЗКН,

документацията няма архивна история и се разглежда за пръв път по сега действащото законодателство. Във връзка с изложеното жалбоподателят е уведомен, че остават валидни изискванията за докомплектуване на документацията в съответствие с указанията, дадени с уведомителните писма, вкл. това с изх. № 9400-2857/09.08.2017 г.

С определение № 4606 от 19.07.2018 г., постановено по адм. д. № 5182/2018 г. по описа на Административен съд София – град, е оставена без разглеждане жалбата на С. Д. К. срещу уведомление изх. № 94-00-2857/15.02.2018 г. на директора на НИНКН, постановено по заявление вх. № 9400-2857/05.12.2017 г., и срещу уведомление изх. № 9400-2857/09.08.2017 г. на директора на НИНКН по заявление вх. № 9400-2857/12.06.2017 г.

По делото липсва спор, а и се установява от представените писмени доказателства, че със заявление-искане с вх. № 33-00-132/15.05.2019 г. до министъра на културата С. Д. К. е поискал съгласуване на идеен инвестиционен проект „Архитектурен проект за стълбище към реституирана четириетажна сграда на [улица], в имот 13, кв.79, [населено място], част архитектурна“.

С вх. № 10119 от 12.06.2019 г. по описа на Върховния административен съд е депозирана жалба срещу мълчалив отказ на министъра на културата за съгласуване на идейния инвестиционен проект, предмет на разглеждане в настоящото съдебно производство.

При така установеното от фактическа страна съдът формира следните правни изводи: Жалбата е процесуално допустима като подадена от надлежна страна и срещу подлежащ на оспорване мълчалив отказ. Оспорва се подлежащ на обжалване индивидуален административен акт (чл. 84, ал.13 ЗКН), от надлежна страна – адресат на акта. От представените по делото доказателства е видно, че оспорващият е депозирал заявление с вх. № 33-00-132/15.05.2019 г. до министъра на културата за съгласуване на идеен инвестиционен проект „Архитектурен проект за стълбище към реституирана четириетажна сграда на [улица], в имот 13, кв.79, [населено място], част архитектурна“.

Съгласно чл. 58, ал. 1 АПК непроизнасянето на административния орган в срок се смята за мълчалив отказ да се издаде актът, който представлява индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 1 АПК и следователно подлежи на съдебен контрол за законосъобразност. Мълчаливият отказ представлява бездействие на администрацията в случаите, когато административният орган има задължение да се произнесе по направено пред него искане. Непроизнасянето на сезирания орган се приравнява на административен акт, когато за последния съществува законово основание за изпълнение на искането. Наличието на надлежно сезиране и компетентност за разглеждането на подаденото искане е условие за прилагането на фикцията, уредена в чл. 58, ал. 1 АПК, че непроизнасянето в срок се счита за мълчалив отказ, подлежащ на обжалване, тъй като само тогава се засягат правата на заинтересованата страна от издаването му. Целта, с която чл. 58, ал. 1 АПК въвежда правната фигура на мълчаливия отказ, е решаването в предвидения от закона срок на въпроса, с който е сезиран административният орган, и при неговото бездействие.

С оглед задължителните указания, дадени с определение № 6157 от 22.06.2022 г. по адм. дело № 5376/2022 г. по описа на Върховния административен съд, Трето отделение, подаденото искане за съгласуване се разглежда по реда на чл. 84 ЗКН.

Съгласно разпоредбата на чл.84, ал.1 във вр. с ал.2 ЗКН съгласуването се извършва с

писмено становище и заверка с печат върху графичните материали в срок до 4 месеца от датата на постъпване на съответната документация в НИНКН или в общината, определена по чл. 17, ал. 3. Подадената във връзка с процесното искане за съгласуване документация е входирана на 12.06.2017 г., т.е., срокът за съгласуване е до 12.10.2017 г. Безспорно в този срок, а и след това административният орган не се е произнесъл. Съгласно чл. 149, ал. 2 АПК мълчаливият отказ може да се оспори в едномесечен срок от изтичането на срока, в който административният орган е бил длъжен да се произнесе. Жалбата, въз основа на която е образувано съдебното производство, е постъпила на 12.06.2019 г., следователно срокът е спазен.

Разгледана по същество, настоящият съдебен състав счита, че жалбата е и основателна.

Понятието за недвижима културна ценност се извлича от нормите на ЗКН, като съгласно чл. 6, т. 3 ЗКН културно наследство са и архитектурни обекти и комплекси. Съгласно чл. 9 ЗКН недвижимото културно наследство обхваща културни ценности, които са трайно закрепени към земята, включително под водата, както и прилежащата им среда. Видно от цитираните текстове и в частност чл. 9 ЗКН, недвижимото културно наследство обхваща както културните ценности сами по себе си, така и прилежащата им среда, като целта и смисълът на закона е осигуряването на единна смислово и визуално възприемана среда на културните недвижими ценности. Уредбата на различните видове и класификации на недвижимите културни ценности е дадена в глава IV "Материално културно наследство". С чл. 48 ЗКН се определя категоризацията на недвижимите културни ценности според пространствената структура и териториалния обхват недвижимите културни ценности, които законът сочи, че са единични и групови.

Според чл. 83, ал. 1, т. 1 ЗКН инвестиционните проекти и искания за намеси в защитени територии за опазване на културното наследство се одобряват и строежите се изпълняват по реда на Закона за устройство на територията след съгласуване по реда на чл. 84, ал. 1 и 2, както следва: 1. в единични културни ценности и в техните граници: а) програми, задания, визи за проектиране, инвестиционни проекти за: консервация, реставрация, адаптация, експониране, реконструкция по автентични данни, пристрояване, надстрояване, конструктивно укрепване, делба, промяна на предназначението, ремонти и преустройства, цветови фасадни решения, художествено осветление, паркоустройство и благоустройство; б) визи за проектиране и инвестиционни проекти по част архитектура за ново основно и допълващо застрояване, а при наличие на археологически недвижими културни ценности - и проектите по част конструкции, както и проектите на транспортната и техническата инфраструктура, включително и за сградните отклонения за присъединяване към мрежите и съоръженията; в) искания и документация за извършване на текущи и аварийни ремонти и укрепителни работи; г) схеми и проекти за преместваеми обекти, включително за настилки, огради, чешми, улично осветление и други елементи на градското обзавеждане, рекламни, информационни и монументално-декоративни елементи, както и електрически и газификационни табла, външни климатични съоръжения, антени на мобилни оператори.

Съобразно нормата на чл. 84, ал. 2 ЗКН съгласуването по ал. 1 на инвестиционните проекти и исканията за намеси по чл. 83 се извършва от министъра на културата или оправомощени от него длъжностни лица за: 1. единични и групови недвижими културни ценности с категории "световно значение" и "национално значение" в

техните граници и охранителни зони – след писмено становище на НИИКН; 2. единични и групови недвижими културни ценности с категории "местно значение", "ансамбловое значение" и "за сведение" – след писмено становище на съответното общинско звено по чл. 17, ал. 3, а според ал. 9 на същия текст за инвестиционни проекти и искания за намеси в защитени територии за опазване на културното наследство по чл. 83 съгласуване или отказ за съгласуване се извършва въз основа на проверка на съответствието с изискванията на наредбата по чл. 171, съгласуван устройствен план и виза за проектиране или схема за поставяне и с режимите за опазване за съответната територия.

В случая по делото се установи, че сградата на [улица], кв. 73, пл. № 674 в [населено място], притежава статут на архитектурен паметник на културата с категория „ансамбловое значение“, като от страна на ответника няма постановен изричен отказ по заявлението на С. Д. К. за съгласуване на идеен инвестиционен проект, поради което и липсват конкретни мотиви да не бъде съгласуван внесеният от страна на жалбоподателя такъв. Липсата на изричен акт пречатства не само правата на жалбоподателя, но и съдебния контрол. Следователно, актът на министъра на културата е постановен както в нарушение на относимите материалноправни разпоредби на ЗКН, така и в нарушение на изискването за форма на административния акт (чл. 59, ал. 2 АПК). Посоченото дотук обуславя незаконосъобразността на оспорения акт и представлява достатъчно и самостоятелно основание за неговата отмяна.

При това положение оспореният по делото акт следва да бъде отменен, а преписката да се изпрати на ответника в производството, предвид естеството на въпроса, което не позволява решаването му по същество от съда, за постановяване на акт по заявление-искане с вх. № 33-00-132/15.05.2019 г.

Предвид изхода на спора право на разноски възниква за жалбоподателя, но последният не претендира такива, поради което и не следва да му бъдат присъждани.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 АПК, Административен съд София – град, 72 с-в,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на С. Д. К. мълчалив отказ на министъра на културата по заявление – искане с вх. № 33-00-132/15.05.2019 г. на Министерството на културата от С. Д. К. за съгласуване на идеен инвестиционен проект „Архитектурен проект за стълбище към реституирана четириетажна сграда на [улица], в имот 13, кв.79, [населено място], част архитектурна“.

ИЗПРАЩА преписката на министъра на културата за постановяване на акт по заявление – искане на С. Д. К. с вх. № 33-00-132/15.05.2019 г. на Министерството на културата в законоустановения срок.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ:

